

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. vasario 23 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas) ir Donato Šerno,

teismo posėdyje kasacinę rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės D. G. kasacinį skundą dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 13 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės D. G. ieškinį atsakovei biudžetinei įstaigai Naujosios Akmenės ikimokyklinio ugdymo mokyklai dėl nušalinimo nuo darbo pripažinimo neteisėtu, darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką priteisimo ir neturtinės žalos atlyginimo.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių darbuotojų pareigą pasitikrinti, ar neserga užkrečiamąją liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija, bei nušalinimą nuo pareigų, kai darbuotojas atsisako pasitikrinti sveikatą ir nėra galimybės jam dirbti nuotoliniu būdu, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovė D. G. kreipėsi į teismą patikslintu ieškiniu prašydama pripažinti neteisėtu ir panaikinti atsakovės BĮ Naujosios Akmenės ikimokyklinio ugdymo mokyklos 2021 m. balandžio 26 d. įsakymą Nr. P-97 „Dėl D. G. nušalinimo nuo darbo“, už visą priverstinės pravaikštos laikotarpį (nuo 2021 m. balandžio 27 d. imtinai iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos) priteisti iš atsakovės ieškovei priklausančių vidutinį darbo užmokesčių, ieškovės patirtos neturtinės žalos atlyginimą – po 30 Eur už kiekvieną priverstinės pravaikštos dieną (nuo 2021 m. balandžio 27 d. imtinai iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos).
3. Ieškovė paaiškino, kad 2021 m. balandžio 9 d. pranešimu atsakovė informavo, jog mokykloje dirbti kontaktiniu būdu bus galima tik pateikus atlikto profilaktinio tyrimo dėl COVID-19 ligos atsakymą, kurį ji buvo įpareigota pateikti per 3 darbo dienas. Tačiau Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 26 d. nutarime Nr. 178 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. nutarimo Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo“ pakeitimo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas Nr. 178) nurodyta, kad periodiniam sveikatos patikrinimui atlikti turi būti skirtos ne mažiau kaip 7 dienos, bet ne daugiau kaip 10 dienų. Taigi, profilaktinį sveikatos patikrinimą ieškovė privalėjo atlikti ne vėliau kaip iki 2021 m. balandžio 19 d. imtinai. 2021 m. balandžio 9 d. pranešime atsakovė taip pat nurodė, jog tuo atveju, jei ieškovė nesutiks pateikti (nepateiks) atlikto profilaktinio tyrimo atsakymo, jai bus siūloma dirbti nuotoliniu būdu, gavus raštiškus tėvų sutikimus dėl vaikų ugdymo nuotoliniu būdu. Ieškovė, 2021 m. balandžio 12 d. gavusi serologinio tyrimo atsakymo protokolą, tos pačios dienos hydraščiu atsakovei pateikė atlikto serologinio tyrimo protokolą. Atsakovė 2021 m. balandžio 14 d. įteikė ieškovei pranešimą, kuriame nurodė, kad 2021 m. balandžio 12 d. serologinio tyrimo protokolą patvirtintas 2021 m. balandžio 9 d. atlikto serologinio tyrimo atsakymas atsakovei yra nepriimtinas, nes jis nėra nurodytas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo 2020 m. gegužės 29 d. sprendime Nr. V-1336 „Dėl tyrimų dėl COVID-19 ligos koronaviruso infekcijos organizavimo“ (toliau – ESOV sprendimas), be to, 2021 m. balandžio 12–13 d. atliktoje ugdytinių tėvų elektroninėje apklausoje pareikštas nesutikimas, jog jų vaikai būtų ugdomi nuotoliniu būdu, todėl nuo 2021 m. balandžio 15 d. ieškovė bus laikinai nušalinta nuo darbo nemokant jai darbo užmokesčio, kol nepateiks atlikto testo atsakymo dėl COVID-19 ligos pagal nustatytą tvarką. 2021 m. balandžio 15 d. asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ieškovė atliko antigeno testą. Nepaisydama to, kad 2021 m. balandžio 15 d. terminas profilaktiniam jos sveikatos patikrinimui dėl COVID-19 ligos atlikti dar nebuvo pasibaigęs, atsakovė 2021 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. P-94 nušalino ją nuo darbo nemokant darbo užmokesčio. 2021 m. balandžio 15 d. ieškovė atsakovei įteikė 2021 m. balandžio 15 d. atlikto antigeno testo tyrimų protokolą ir šio tyrimo (sveikatos patikrinimo) išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Atsakovė 2021 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. P-95 leido ieškovei nuo 2021 m. balandžio 16 d. grįžti į darbą ir atlikti periodinį testavimą pagal nustatytą tvarką. 2021 m. balandžio 26 d. įsakymu atsakovė nušalino ieškovę nuo darbo, nemokant darbo užmokesčio, iki ieškovė pateiks atlikto testo atsakymą dėl COVID-19 ligos ir periodinio sveikatos patikrinimo kas 7–10 dienų dėl COVID-19 ligos rezultatų. Dėl atsakovės neteisėto įsakymo nušalinti ieškovę nuo darbo nemokant darbo užmokesčio ieškovė patyrė neigiamų emocinių ir dvasinių išgyvenimų, todėl ji prašo įpareigoti atsakovę atlyginti ir patirtą neturtinę žalą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

4. Telšių apylinkės teismas 2022 m. sausio 14 d. sprendimu ieškinį atmetė.
5. Teismas nurodė, kad ieškovė dirba atsakovės ugdymo įstaigoje mokytoja. Iš Naujosios Akmenės vaikų lopšelio-darželio „(duomenys neskelbtini)“ direktoriaus 2020 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-55 patvirtinto Naujosios Akmenės vaikų lopšelio-darželio „(duomenys neskelbtini)“ darbo organizavimo COVID-19 koronaviruso infekcijos metu tvarkos aprašo 3.1 punkto teismas nustatė, kad, tėvams, įtėviams, globėjams ar rūpintojams pageidaujant, nuo 2020 m. gegužės 18 d. atsakovės įstaigoje buvo pradėtas teikti ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas ne tik nuotoliniu būdu, bet ir kontaktinis ugdymas įstaigoje. Bylos duomenys taip pat patvirtina, kad atsakovės veikla nuo 2020 m. birželio 17 d. organizuojama tiesioginio kontakto būdu (Naujosios Akmenės vaikų lopšelio-darželio „(duomenys neskelbtini)“ direktoriaus 2020 m. birželio 16 d. įsakymas Nr. V-65 „Dėl karantino atšaukimo ir darbo organizavimo ekstremaliosios situacijos metu“). Pagal ieškovės nušalinimo nuo darbo įsakymo priėmimo metu galiojusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo

Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ 2.2.9.1. punktą, ikimokyklinis, priešmokyklinis ugdymas vykdomas užtikrinant valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytas asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi ir kitas būtinas visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygas.

6. Teismas vertino, kad ieškovės, kaip ikimokyklinio ugdymo mokytojos, atliekamo darbo pobūdis neleidžia jai dirbti nuotoliniu būdu, jeigu ugdomi vaikai yra vedami į ugdymo įstaigą, kadangi ugdytiniais būtina suaugusiųjų priežiūra. Ugdytinių tėvai išreiškė nesutikimą, kad jų vaikai būtų ugdomi nuotoliniu būdu, todėl ugdymas privalėjo vykti pagal nustatytą tvarką – kontaktiniu būdu.
7. Teismas pažymėjo, kad ieškovė, ketinanti grįžti į darbą ir vykdyti ikimokyklinio ugdymo mokytojo pareigas, pagal nustatytą teisinį reglamentavimą privalėjo atsakovei pateikti įrodymus, kad neserga užkrečiamąja COVID-19 liga, arba įrodyti, kad yra persirgusi COVID-19 liga ir nuo teigiamo PGR arba antigenotesto rezultato praėjo mažiau nei 180 dienų, arba pateikti įrodymus, kad turi koronaviruso serologinio antikūnų testo teigiamą rezultatą, jei praėjo mažiau nei 60 dienų ar jai yra atlikti visi skiepai nuo koronaviruso pagal skiepavimo schemą mažesniu nei 180 dienų laikotarpiu. Ieškovei to nepadarius, atsakovė turėjo pareigą imtis priemonių, užtikrinančių, kad įstaigoje dirbtų tik darbuotojai, nesergantys užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas.
8. Iš byloje esančių duomenų teismas nustatė, kad ieškovė 2021 m. balandžio 15 d. pateikė atsakovei atlikto privalomojo sveikatos patikrinimo dokumentus, todėl ieškovė nuo 2021 m. balandžio 16 d. grąžinta į darbą ir kitą periodinį sveikatos patikrinimą privalėjo atlikti ne vėliau kaip po 10 dienų nuo paskutinio sveikatos patikrinimo, t. y. iki 2021 m. balandžio 26 d., tačiau, kaip nurodė tiek pati ieškovė, tiek atsakovė, daugiau periodinių tyrinų rezultatų ieškovė atsakovei nepateikė ir jų neatliko. Byloje taip pat nėra duomenų, kad ieškovė priskiriama prie asmenų, kuriems sveikatos patikrinimai neatliekami.
9. Teismas, apibendrinęs nustatytas aplinkybes, pripažino, kad atsakovė, siekdama, jog nebūtų keliama grėsmė ugdytiniais ir kitiems darbuotojams, teisėtai ir pagrįstai 2021 m. balandžio 26 d. įsakymu nušalino ieškovę nuo pareigų vykdymo. Todėl ieškovės reikalavimai pripažinti ginčo įsakymą neteisėtu ir jį panaikinti atmetini kaip visiškai nepagrįsti. Teismas taip pat pažymėjo, kad atsakovė, vykdydama švietimo veiklą, negalėjo pasiūlyti ieškovei kitų pareigų, kurias būtų galima atlikti, nesilaikant periodinio testavimo tvarkos.
10. Pripažinęs, kad atsakovė pagrįstai nušalino ieškovę nuo darbo, teismas netenkino ieškovės reikalavimo dėl vidutinio darbo užmokesčio priteisimo nušalinimo laikotarpiu (Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – [DK](#)) 49 straipsnio 3¹ dalis).
11. Teismas pažymėjo, kad procesiniu sprendimu konstatuota, jog atsakovė teisėtai ir pagrįstai nušalino ieškovę nuo darbo, t. y. atsakovės neteisėti veiksmai (neveikimas) nėra įrodyti. Todėl ieškovės reikalavimas dėl neturtinės žalos atlyginimo priteisimo taip pat atmetinas kaip nepagrįstas.
12. Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. balandžio 13 d. nutartimi paliko nepakeistą Telšių apylinkės teismo 2022 m. sausio 14 d. sprendimą.
13. Kolegija nesutiko su ieškovės argumentais, kad teismas netinkamai aiškino Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo (toliau – ŽULPKĮ) 18 straipsnio 4 dalį. Kaip teisingai nurodė pirmosios instancijos teismas, ieškovės atliekamo darbo pobūdis neleidžia jai dirbti nuotoliniu būdu, jeigu ugdomi vaikai yra vedami į ugdymo įstaigą, kadangi ugdytiniais būtina suaugusiųjų priežiūra. Ugdytinių tėvai išreiškė nesutikimą, kad jų vaikai būtų ugdomi nuotoliniu būdu, todėl ugdymas privalėjo vykti pagal nustatytą tvarką – kontaktiniu būdu. Kolegija pažymėjo, kad pagal atsakovės ikimokyklinio ugdymo mokytojo pareigybės aprašymą, su kuriuo ieškovė buvo pasirašytinai supažindinta 2020 m. rugsėjo 18 d., ieškovės funkcijos yra užtikrinti saugų ir ramų vaikų miegą, prižiūrėti vaikų maitinimo procesą, maisto paskirstymą pagal nustatytą normą, rūpintis kultūringu maisto patiekimu, užtikrinti prasmingą ir saugų vaikų buvimą lauke, derinti tarpusavyje vaikų ugdymą, priežiūrą ir globą, saugoti ir stiprinti vaikų sveikatą. Šių ieškovės darbo funkcijų neįmanoma atlikti nuotoliniu būdu.
14. Kolegijos vertinimu, pirmosios instancijos teismas detalai aptarė šalių ginčui aktualų teisinį reglamentavimą, pagrįstai nusprendė, kad atsakovė turėjo pareigą jo laikytis ir, savo veiksmais nušalinusi ieškovę nuo darbo, galiojusio teisinio reguliavimo nepažeidė.
15. Kolegija nepritarė ieškovei, kad atsakovė 2021 m. balandžio 9 d. pranešime nurodė, jog tuo atveju, jei ieškovė nesutiks pateikti (nepateiks) atlikto profilaktinio tyrimo atsakymo, jai bus siūloma dirbti nuotoliniu būdu. Atsakovės 2021 m. balandžio 9 d. pranešime buvo aiškiai nurodyta, kad dirbti nuotoliniu būdu ieškovei bus siūloma tik su sąlyga, jei tėvai duos raštiškus sutikimus dėl vaikų ugdymo nuotoliniu būdu. Atsakovė byloje įrodė, kad tėvai nepritarė nuotoliniam vaikų ugdymui, todėl atsakovė negalėjo ieškovei pasiūlyti dirbti nuotoliniu būdu.
16. Kolegija, pasisakydama dėl ieškovės argumento, kad ieškovė darbo funkcijas pas atsakovę nuotoliniu būdu jau yra vykdžiusi ir anksčiau (nuo 2020 m. kovo 23 d. iki 2020 m. birželio 16 d. intinai), pažymėjo, kad atsakovės taikytas nuotolinis vaikų ugdymas buvo grindžiamas teisiniu reguliavimu. Kolegija atkreipė dėmesį, kad laikotarpiai, kai ikimokyklinio ugdymo įstaigos teisės aktais buvo įpareigosios dirbti nuotoliniu būdu, buvo nuo 2020 m. kovo 23 d. iki 2020 m. birželio 16 d. bei nuo 2021 m. balandžio 8 d. iki 2021 m. balandžio 15 d. Taigi, privalomas nuotolinis vaikų ugdymas buvo pasibaigęs iki ieškovės nušalinimo dienos. Valstybei netaikant privalomo nuotolinio vaikų ugdymo, atsakovė neturėjo pagrindo priverstinai, prieš vaikų tėvų valią, sustabdyti vaikų ugdymą ir priežiūrą kontaktiniu būdu bei ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymą atsakovės įstaigoje pradėti vykdyti nuotoliniu būdu. Atsakovės veikla nuo 2020 m. birželio 17 d. organizuojama tiesioginio kontakto būdu (Naujosios Akmenės vaikų lopšelio-darželio „Buratinas“ direktoriaus 2020 m. birželio 16 d. įsakymas Nr. V-65 „Dėl karantino atšaukimo ir darbo organizavimo ekstremaliosios situacijos metu“).
17. Kolegija nepripažino pagrįstu ieškovės teiginio, kad neįtraukta į darbuotojų, kuriems privaloma pasitikrinti sveikatą, sąrašą, ieškovė neturėjo pareigos tikrintis sveikatos. Švietimo darbuotojų (šiai darbuotojų kategorijai priklauso ir ieškovė) pareiga pasitikrinti sveikatą kilo ne iš įtraukimo į atitinkamą darbuotojų sąrašą, o iš teisės aktų nuostatų. Vyriausybės nutarimu Nr. 178 yra patvirtintas darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, pasitikrinusiems ir (ar) periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, sąrašas (toliau – Darbų sąrašas) ir darbuotojų, kuriems leidžiama dirbti pasitikrinusiems ir (ar) periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, sveikatos tikrinimosi tvarka (toliau – Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarka). Pagal Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos 5 punktą darbuotojų, privalančių periodiškai tikrinti sveikatą, sąrašus sudaro ir atnaujinama darbdavys bei informuoja sąrašuose nurodytus darbuotojus apie pareigą atlikti sveikatos patikrinimą. Ieškovė buvo tinkamai informuota apie pareigą atlikti sveikatos patikrinimą ir galimą nušalinimą nuo darbo, jei ji neatliks tokio sveikatos patikrinimo.
18. Kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo motyvams, kad ieškovė, ketinanti grįžti į darbą ir vykdyti ikimokyklinio ugdymo mokytojos pareigas, privalėjo atsakovei pateikti įrodymus, jog ji neserga užkrečiamąja COVID-19 liga, t. y. prieš pradėdama dirbti ir vėliau periodiškai kas 7–10 dienų atlikti testą dėl COVID-19 ligos; arba įrodyti, kad yra persirgusi COVID-19 liga ir nuo teigiamo PGR arba antigeno testo rezultato praėjo mažiau nei 180 dienų; arba pateikti įrodymus, kad turi koronaviruso serologinio antikūnų testo teigiamą rezultatą, jei praėjo mažiau nei 60 dienų, ar yra pasiskiepę visais skiepais nuo koronaviruso pagal skiepavimo schemą mažesniu nei 180 dienų laikotarpiu. Ieškovei to nepadarius, atsakovė turėjo pareigą imtis priemonių, užtikrinančių, kad įstaigoje dirbtų tik darbuotojai, nesergantys užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas.
19. Kolegija priėjo išvadą, kad atsakovė, siekdama, jog nebūtų keliama grėsmė ugdytiniais ir kitiems darbuotojams, teisėtai ir pagrįstai nušalino ieškovę nuo pareigų vykdymo.

20. Kasaciniu skundu ieškovė prašo panaikinti Šiaulių apygardos teismo 2022 m. balandžio 13 d. nutartį ir Telšių apylinkės teismo 2022 m. sausio 14 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – ieškovės ieškinį (patikslintą ieškinį) tenkinti. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
- 20.1. Įstatymo leidėjas ŽŪLPKĮ 18 straipsnio 1 dalyje aiškiai nustatė, jog darbuotojų, privalančių pasitikrinti, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios paskelbta ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, sveikatos tikrinimo tvarką nustato Vyriausybė. Vyriausybė negalėjo (ir negali) pavesti šią tvarką nustatyti jokiame kitame teisėkūros subjektui.
- 20.2. Vyriausybės nutarimu Nr. 178 patvirtintoje Darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarkoje nebuvo ir nėra nurodyta, kad darbuotojas, kuris privalo atlikti periodinį sveikatos patikrinimą, privalo atlikti kokius nors konkrečius medicininius tyrimus, testus ir pan.
- 20.3. Nors nei ŽŪLPKĮ 18 straipsnyje, nei Darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarkoje nebuvo ir nėra konkrečiai nurodyta, kas atlieka darbuotojo profilaktinį sveikatos patikrinimą dėl užkrečiamosios ligos, taip pat nebuvo ir nėra nurodyta, kaip konkrečiai šis patikrinimas yra atliekamas, įstatymo leidėjas ŽŪLPKĮ 7 straipsniu „Užkrečiamųjų ligų nustatymas“ įtvirtino fundamentalią teisės normą, kuri reglamentuoja, kad užkrečiamųjų ligų klinikinius požymius nustato, diagnozę patvirtinančius ar paneigiančius tyrimus skiria ir užkrečiamąsias ligas pagal kompetenciją diagnozuoja šeimos gydytojai ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistai.
- 20.4. Atsakovė, nustatydama reikalavimus ieškovei, kiek tai susiję su ieškovės prievole atlikti periodinį sveikatos patikrinimą siekiant patikrinti, ar ji neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios paskelbta ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, turi teisę, o šiuo konkrečiu atveju – turėjo teisę vadovautis tik ŽŪLPKĮ ir Darbuotojų sveikatos patikrinimo tvarka, ir neturėjo teisinio pagrindo vadovautis ESOV sprendimu ir (ar) kitais teisės aktais, kuriuos priėmė įstatymų (ŽŪLPKĮ) leidėjo neigiamieji teisėkūros subjektai.
- 20.5. Atsakovė neturėjo teisės reikalauti, kad ieškovė atliktų kokius nors specifinius medicininius tyrimus, testus ir pan., kadangi nei ŽŪLPKĮ, nei Darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarkoje jokie specifiniai medicininiai tyrimai, testai ir pan., kuriuos privalėtų atlikti ieškovė, nėra nurodyti. ŽŪLPKĮ 7 straipsnis nustato, kad užkrečiamosios ligos diagnozę patvirtinančius ar paneigiančius tyrimus skiria ir užkrečiamąsias ligas pagal kompetenciją diagnozuoja šeimos gydytojai ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistai, bet ne darbdavys.
- 20.6. Bylą nagrinėję teismai neturėjo teisinio pagrindo vadovautis ESOV sprendimu, o apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai ir neteisėtai vadovavosi ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 4 d. įsakyму Nr. V-2797 patvirtintu COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) nustatymo tyrimų ir serologinių tyrimų atlikimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), kadangi, vadovaujantis ŽŪLPKĮ 18 straipsnio 1 dalimi, teisė ir prievolė nustatyti darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarką buvo suteikta (pavesta) tik Vyriausybei, kuri, be kita ko, šios savo teisės neperdavė nei ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui, nei sveikatos apsaugos ministrui.
- 20.7. Teismų procesinių sprendimų išvada, kad ieškovė atsisakė būti įtraukta į atsakovės sudarytiną darbuotojų sąrašą, kadangi nesutiko periodiškai tikrintis sveikatos dėl užkrečiamosios ligos, dėl kurios paskelbta ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, padaryta pažeidžiant Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 176–185 straipsniuose nustatytas įrodinėjimą reglamentuojančias proceso teisės normas, nes neatitinka byloje nustatytų faktinių aplinkybių.
- 20.8. Byloje apklaustų liudytojų parodymais nustatytos faktinės aplinkybės teismams suteikė pagrindą daryti išvadą tik apie tai, kad ieškovė žodžiu atsakovei paaiškino, jog neatliks užkrečiamosios ligos nustatymo procedūros atsakovės nurodytu (reikalaujamu) medicininiu tyrimo būdu – PGR tyrimo metodu iš nosiaryklės, tačiau toks ieškovės pareiškimas negal būti traktuojamas kaip ieškovės atsisakymas atlikti periodinį sveikatos patikrinimą, kadangi profilaktinis sveikatos patikrinimas ir konkretaus medicininio tyrimo atlikimas nėra tapatos sąvokos – konkretaus medicininio tyrimo atlikimas yra profilaktinio sveikatos patikrinimo procedūros dalis, jei tokią konkrečią procedūrą, kaip tai nustatyta ŽŪLPKĮ 7 straipsnyje, paskiria šeimos gydytojas ar kitas sveikatos priežiūros specialistas.
- 20.9. Bet kokie kiti, išskyrus darbo pobūdį, kriterijai nėra ir negali būti kriterijais, kuriais vadovaudamasis darbdavys sprendžia, ar darbuotojas gali darbo funkcijas atlikti nuotoliniu būdu, ar negali jų atlikti, kadangi ŽŪLPKĮ 18 straipsnio 4 dalimi įstatymų leidėjas įtvirtino vieną kriterijų – atliekamo darbo pobūdį, kuris, ieškovės įsitikinimu, bylose dėl darbo ginčo dėl teisės negali būti aiškinamas plačiai. Ieškovės atliekamo darbo pobūdis suteikė galimybę jai darbo funkcijas atlikti nuotoliniu būdu (ieškovė jau anksčiau darbo funkcijas atsakovės įstaigoje atliko nuotoliniu būdu; pati atsakovė, jau nušalinusi ieškovę nuo darbo, kurį laiką darbą organizavo nuotoliniu būdu), todėl atsakovė bet kuriuo atveju neturėjo teisinio pagrindo nušalinti ieškovę nuo darbo.
21. Atsiliepimu į ieškovės kasacinį skundą atsakovė prašo atmesti kasacinį skundą, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
- 21.1. Atsakovė, nustatydama reikalavimus ieškovei, kiek tai susiję su ieškovės prievole atlikti periodinį sveikatos patikrinimą siekiant patikrinti, ar ji neserga užkrečiamąja liga (COVID-19), dėl kurios paskelbta ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, vadovavosi ŽŪLPKĮ ir Vyriausybės nutarimu Nr. 178, o ieškovė pažeidė šių teisės aktų nuostatas dėl periodinio testavimo.
- 21.2. Atsakovės įsitikinimu, ieškovės keliamas klausimas, kad atsakovė neturėjo teisės reikalauti, jog ieškovė atliktų kokius nors specifinius medicininius tyrimus, testus, nėra teisiškai reikšmingas nagrinėjamu atveju, kadangi ieškovė neatliko jokio medicininio tyrimo, testo ir pan. dėl COVID-19 ligos ir nepateikė atsakovei dokumentų apie tokio patikrinimo atlikimą ikipirmiau minėtais teisės aktais nustatyto 10 dienų po ankstesnio testavimo termino pabaigos, t. y. iki 2021 m. balandžio 26 d.
- 21.3. Byloje nėra įrodymų, kad ieškovės atliekamo darbo pobūdis suteikė galimybę jos darbo funkcijas atlikti nuotoliniu būdu ir kasaciniame skunde tokie įrodymai nėra nurodyti.
- 21.4. Ieškovės ginčijamo nušalinimo nuo darbo metu (2021 m. balandžio 27 d. iki 2022 m. vasario 7 d. imtinai) nebuvo galiojančių teisės aktų, kuriais būtų sustabdytas vaikų ugdymo ir priežiūros procesas bei atsakovė būtų įpareigota ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu būdu. Atsakovė vaikų ugdymo procesą nuotoliniu būdu būtų galėjusi organizuoti tik jei ieškovei priskirtos vaikų grupės tėvai dėl nuotolinio ugdymo būtų sutikę. Tačiau vaikų tėvai pasisakė prieš nuotolinį jų vaikų ugdymą ir atsakovė turėjo užtikrinti tolimesnį įprastinį ugdymo ir priežiūros procesą šioje grupėje bei negalėjo suteikti galimybės ieškovei dirbti nuotoliniu būdu.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

22. Pagal [CPK 353 straipsnio](#) 1 dalį kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskustus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu. Kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių. Toks bylos nagrinėjimo kasaciniame teisme ribų (ir kartu kasacinio proceso paskirties) apibrėžimas reiškia, kad kasacinis teismas sprendžia išimtinai teisės klausimus, be to, tik tokius klausimus, kurie yra tiesiogiai iškelti kasaciniame skunde (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gruodžio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-384-916/2019, 36 punktas; 2022 m. rugsėjo 14 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-203-969/2022](#), 23 punktas).
23. Ieškovė kasaciniame skunde suformulavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompetencijai priskirtinų reguliuoti klausimų delegavimo kitam teisėkūros subjektui problemą, kuri, anot ieškovės, yra tiesiogiai susijusi su bylą nagrinėjusių teismų priimtų procesinių sprendimų argumentacija. Teisėjų kolegija, nenustačiusi pagrindų peržengti bylos nagrinėjimo kasacine tvarka ribas, nusprendžia, kad pirmiausia tikslinga pasisakyti dėl šio ieškovės nurodomo argumento.

Dėl byloje taikyto COVID-19 ligos valdymo teisinio reguliavimo aiškinimo ir taikymo

24. Kaip matyti iš teismų nagrinėto ginčo esmės, ieškovė skundžia atsakovės 2021 m. balandžio 26 d. priimtą įsakymą, kuriuo ieškovė, dirbusi ikimokyklinio ugdymo mokytoja ir nepateikusi atlikto testo atsakymo dėl COVID-19 ligos ir periodinio sveikatos patikrinimo dėl COVID-19 ligos rezultatų, buvo nušalinta nuo darbo.
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. vasario 26 d. priėmė nutarimą Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“, kuriuo dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės paskelbė valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje Lietuvos Respublikoje, o Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ buvo paskelbtas karantinas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimas Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ neteko galios 2022 m. gegužės 1 d., Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ – nuo 2021 m. liepos 1 d. Taigi, ieškovei atsakovės teikiamų nurodymų, ginčo įsakymo priėmimo metu galiojo anksčiau minėti Vyriausybės nutarimai, o tai suteikia pagrindą vadovautis teisės normomis, reglamentuojančiomis asmenų užkrečiamųjų ligų profilaktiką ir kontrolę esant valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir karantino sąlygoms.
26. Ieškovė kasaciniame skunde teigia, kad: 1) atsakovė (darbdavė), nustatydamas reikalavimus ieškovei (darbuotojai), kiek tai susiję su ieškovės prievole atlikti periodinį sveikatos patikrinimą, turėjo teisę vadovautis tik ŽULPKĮ ir Vyriausybės nutarimu Nr. 178 patvirtinta Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarka ir atitinkamai neturėjo teisinio pagrindo vadovautis ESOV sprendimu ir (ar) kitais teisės aktais, kuriuos priėmė įstatymų (ŽULPKĮ) leidėjo neigiamai teisėkūros subjektai; 2) atsakovė neturėjo teisės reikalauti, kad ieškovė atliktų specifinius medicininius tyrimus, testus ir pan., kadangi nei ŽULPKĮ, nei Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkoje jokie specifiniai medicininiai tyrimai, testai ir pan., kuriuos privalėtų atlikti darbuotojas, nėra nurodyti; ŽULPKĮ 7 straipsnis nustato, kad užkrečiamosios ligos diagnozę patvirtinančius ar paneigiančius tyrimus skiria ir užkrečiamąsias ligas pagal kompetenciją diagnozuoja šeimos gydytojai ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistai, bet ne darbdavys; 3) teismai neturėjo vadovautis ESOV sprendimu, o apeliacinės instancijos teismas – dar ir Aprašu, kadangi, vadovaujantis ŽULPKĮ 18 straipsnio 1 dalimi, teisė ir prievolė nustatyti darbuotojų sveikatos tikrinimo tvarką buvo suteikta (pavesta) tik Vyriausybei, kuri šios teisės nedelegavo nei ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui, nei sveikatos apsaugos ministrai.
27. Kitaip tariant, ieškovė nesutinka su poįstatyminių aktų, išskyrus Vyriausybės nutarimą Nr. 178, taikymu nagrinėjamoje situacijoje, kadangi jokie kiti teisėkūros subjektai, ieškovės teigimu, nebuvo įgalioti priimti aktus, reglamentuojančius darbuotojo periodinio patikrinimo tvarką dėl COVID-19, šiai procedūrai taikomus testus ir pan.
28. ŽULPKĮ 18 straipsnio 1 dalyje (įstatymo redakcija, galiojusi nuo 2021 m. kovo 26 d. iki 2021 m. lapkričio 30 d.), kuria vadovaujasi ieškovė, nustatyta, kad darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto patikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašą, taip pat darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, patikrinusiems ir (ar) periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, sąrašą, darbuotojų tikrinimosi tvarką nustato Vyriausybė.
29. Vadovaudamasi ŽULPKĮ 18 straipsnio 1 dalimi, Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 178, patvirtinantį anksčiau minėtus darbų ir veiklos sričių sąrašus, darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarką. Darbuotojų sąrašo 2.3.1 papunktis nustatė, kad prie darbų ir veiklos, kuriuose leidžiama dirbti darbuotojams, periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, priskirtina ir švietimo įstaigų, laisvojo mokytojo veikla ir kitų švietimo teikėjų švietimo veikla. Šis papunktis yra aktualus nagrinėjamu atveju, kadangi ieškovė savo nušalinimo nuo darbo metu ėjo ikimokyklinio ugdymo mokytojos pareigas.
30. Pagal Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos 4–9 punktus, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu darbų sąrašo 2 punkte nurodytus darbus dirbantys ir (ar) veiklas vykdančius darbuotojai, turintys nuolatinių tiesioginių kontaktų darbo funkcijų atlikimo ar veiklos vykdymo vietoje su kitais asmenimis, turi patikrinti prieš pradėdami dirbti ir (ar) vykdyti veiklą ir (ar) atnaujindami veiklą po veiklos draudimų ar ribojimų panaikinimo ir periodiškai tikrintis, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas (4 punktas). Šios tvarkos 3 ir 4 punktuose nurodytu darbuotojų sąrašus sudaro ir atnaujina darbdavys bei informuoja sąrašuose nurodytus darbuotojus apie pareigą atlikti sveikatos patikrinimą (5 punktas). Periodiniai sveikatos patikrinimai atliekami ne dažniau kaip kas 7 dienas ir ne rečiau kaip kas 10 dienų nuo paskutinio sveikatos patikrinimo, atsižvelgiant į užkrečiamosios ligos, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, epidemiologinius ypatumus. Sveikatos patikrinimai atliekami iki paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino dėl užkrečiamosios ligos pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų baigiasi vėliau (6 punktas). Atsižvelgiant į sveikatos apsaugos ministro patvirtintus kriterijus, sveikatos patikrinimai neatliekami šios tvarkos 3 ir 4 punktuose nurodytiems darbuotojams, kurie persirgo užkrečiamąja liga arba kurie buvo paskiepyti užkrečiamosios ligos vakcina pagal skiepavimo schemą. Darbuotojai darbdaviui turi pateikti dokumentus, patvirtinančius šias aplinkybes (7 punktas). Sveikatos patikrinimai atliekami asmens sveikatos priežiūros įstaigose. Darbuotojų, kurie privalo patikrinti, sveikatos duomenys tvarkomi Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – ESPBI IS) (8 punktas). Darbuotojai, kurie privalo patikrinti, darbdaviui turi pateikti sveikatos patikrinimo rezultatus iš ESPBI IS (9 punktas).
31. Vertindama ieškovės kasaciniame skunde nurodytus argumentus, susijusius su įstatymų leidėjo ŽULPKĮ 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų funkcijų delegavimu tik Vyriausybei, teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nagrinėtose konstitucinės justicijos bylose Nr. 12/2022, Nr. 1/2023 priimtuose atitinkamai 2022 m. spalio 12 d., 2023 m. sausio 24 d. nutarimuose pateiktus išaiškinimus. Šiose bylose buvo sprendžiama dėl ŽULPKĮ 18 straipsnio (2021 m. kovo 23 d. redakcija) 1 dalies, 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ 3.2.8 ir 3.4.4 papunkčių atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir ŽULPKĮ.
32. Aiškindamas konstitucinį teisinės valstybės principą, Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad iš šio principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų

hierarchijos, *inter alia* (be kita ko), reikiantis, kad draudžiama žemesnės galios teisės aktais reguliuoti tuos visuomeninius santykius, kurie gali būti reguliuojami tik aukštesnės galios teisės aktais, be kita ko, poįstatymiais teisės aktais reguliuoti santykius, kurie turi būti reguliuojami tik įstatymais. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs ir tai, kad Lietuvoje nėra deleguotosios įstatymų leidybos, todėl Seimas – įstatymų leidėjas negali pavesti Vyriausybei ar kitoms institucijoms poįstatymiais teisės aktais reguliuoti tų teisinių santykių, kurie pagal Konstituciją turi būti reguliuojami įstatymais, o Vyriausybė negali tokių įgaliojimų perimti (*inter alia*, 2004 m. gruodžio 13 d., 2011 m. rugsėjo 28 d., 2022 m. birželio 21 d. nutarimai). Įstatymuose nustatomos bendro pobūdžio taisyklės, o poįstatyminiuose teisės aktuose jos gali būti detalizuojamos, gali būti reglamentuojama jų įgyvendinimo tvarka (*inter alia*, 2014 m. gegužės 9 d., 2015 m. balandžio 16 d., 2022 m. birželio 21 d. nutarimai).

33. Konstitucinis Teismas taip pat yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją su žmogaus teisių ir laisvių turinio apibrėžimu ar jų įgyvendinimo garantijų įtvirtinimu susijusių teisinį reguliavimą galima nustatyti tik įstatymų; kai Konstitucija nereikalauja įstatymu reguliuoti tam tikrų su žmogaus teisėmis, jų įgyvendinimu susijusių santykių, jie gali būti reguliuojami ir poįstatymiais teisės aktais – aktais, reglamentuojančiais žmogaus teisių įgyvendinimo procesinius (procedūrinius) santykius, atskirų žmogaus teisių įgyvendinimo tvarką ir pan. (*inter alia*, 2004 m. gruodžio 13 d., 2007 m. gegužės 5 d., 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimai). Kai kada poreikį įstatymų nustatytą teisinį reguliavimą detalizuoti ir sukonkretinti poįstatyminiuose teisės aktuose gali lemti būtinumas teisėkūroje rentis specialiomis žiniomis ar specialia (profesine) kompetencija (*inter alia* 2005 m. vasario 7 d., 2007 m. gegužės 5 d., 2020 m. gruodžio 7 d. nutarimai), tačiau, kaip ne kartą yra pabrėžęs Konstitucinis Teismas, jokiomis aplinkybėmis poįstatymiais teisės aktais negalima nustatyti asmens teisės atsiradimo sąlygų, riboti teisės apimtį; poįstatymiais teisės aktais negalima nustatyti ir tokio su žmogaus teisėmis, jų įgyvendinimu susijusių santykių teisinio reguliavimo, kuris konkuruotų su nustatytoju įstatyme (Konstitucinio Teismo 2022 m. spalio 12 d. nutarimas byloje Nr. 12/2021).
34. Konstitucinis Teismas 2022 m. birželio 21 d. nutarime byloje Nr. 10/21, *inter alia*, pažymėjo, kad, įstatymų leidėjo įstatyme įtvirtintos žmonių užkrečiamosios ligoms suvaldyti skirtos priemonės gali būti detalizuojamos poįstatyminiuose teisės aktuose, juose nustatant tokių priemonių įgyvendinimo tvarką, atsizvelgiant, *inter alia*, į tai, kad priemonių užkrečiamajai ligai suvaldyti nustatymas ir (ar) jų įgyvendinimas suponuoja, be kita ko, tam tikrų specialių žinių turėjimą ar specialios (profesinės) kompetencijos būtinybę.
35. Bylą nagrinėję teismai, netenkinę ieškovės reikalavimų, procesinius sprendimus grindė ŽULPKĮ, Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“, Vyriausybės nutarimo Nr. 178, ESOV sprendimo, priimto sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos įstatymo vykdymo, Aprašo, pasirašyto sveikatos apsaugos ministro, nuostatomis. Ieškovei teikiant argumentus, kad tik Vyriausybė buvo įgaliota įgyvendinti ŽULPKĮ 18 straipsnio nuostatas, privalo nustatyti, ar Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas, kaip ir Vyriausybė, turėjo teisę priiminėti teisės aktus, nustatančius darbuotojų profilaktinio patikrinimo dėl užkrečiamosios ligos tvarką ir būdus.
36. Kaip matyti iš Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ preambulės, jis buvo priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (toliau – CSĮ) nuostatomis (9 straipsnio 11 punktu ir 26 straipsnio 1 dalies 2 punktu). Pagal CSĮ 1 straipsnio 1 dalį, šis įstatymas nustato civilinės saugos sistemos organizavimo ir veikimo teisinius ir organizacinius pagrindus, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų kompetencijų, kitų įstaigų, ūkio subjektų, gyventojų teises ir pareigas civilinės saugos srityje. Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą (CSĮ 2 straipsnio 2 punktas). Šio įstatymo 2 straipsnio 6 punktas apibrėžia ekstremaliąją situaciją kaip dėl ekstremaliojo įvykio susidariusią padėtį, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūti, sužalojimui ar padaryti kitą žalą. Pagal CSĮ 3 straipsnio 1 punktą, Vyriausybė yra vienas iš subjektų, sudarančių civilinės saugos sistemą, kurios tikslas yra, be kita ko, padėti gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams, gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms, išvengti ar patirti kuo mažiau žalos, išlaikyti rimtį, išsaugoti gyventojų gyvybę, sveikatą, turtą ir apsaugoti aplinką (CSĮ 4 straipsnio 2 punktas). Vyriausybė įstatymo leidėjo yra įgaliota nustatyti abiejų lygių ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarką, skirti valstybės operacijų vadovą (CSĮ 9 straipsnio 11 punktas).
37. CSĮ 2 straipsnio 12 punktas pateikia ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sąvoką – tai civilinės saugos sistemos subjekto valstybės tarnautojas, darbuotojas ar valstybės politikas, paskirtas vadovauti visoms civilinės saugos sistemos pajėgoms, dalyvaujančioms likviduojant ekstremaliąjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje. Pagal CSĮ 27 straipsnio 4 dalies 2 punktą, gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai valstybės operacijų vadovo funkcijas vykdo Vyriausybės paskirtas Vyriausybės narys arba valstybės ar savivaldybių institucijos arba įstaigos vadovas, atsizvelgdamas į įvykio, ekstremaliojo įvykio pobūdį. Remiantis CSĮ 15 straipsnio 2 dalies 4 punktu, gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos privalo vykdyti operacijų vadovo teisėtus nurodymus ir ekstremaliųjų situacijų komisijos sprendimus, reikalingus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti.
38. Vyriausybė 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 (redakcija, galiojusi nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. liepos 30 d.) patvirtino Valstybinį ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, pagal kurį valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas atsako už valstybės lygio ekstremaliosios situacijos likvidavimą ir jos padarinių šalinimo organizavimą (20 punktas). Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. vasario 27 d. potvarkiu Nr. 43 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo“ valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovu paskirtas sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Veryga (neteko galios 2020 m. gruodžio 16 d.). Vyriausybės 2020 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1419 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo skyrimo“ (toliau – Vyriausybės 2020 m. gruodžio 16 d. nutarimas Nr. 1419) valstybės lygio ekstremaliosios situacijos dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės valstybės operacijų vadovu paskirtas sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys. Šis nutarimas galiojo iki 2022 m. gegužės 1 d.
39. Įvertinusi anksčiau nurodytą teisinį reguliavimą, galiojusį valstybėje įvedus ekstremaliąją situaciją dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos), teisėjų kolegija konstatuoja nesant pagrindo pritarti ieškovės argumentams, kad šimtinei tik Vyriausybė turėjo teisę nustatyti darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarką, be kita ko, kaip (kokiu būdu) darbdavys informuoja darbuotoją apie jo pareigą pasitikrinti sveikatą dėl užkrečiamosios ligos, dėl kurios yra paskelbta ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, kas ir kaip konkrečiai atlieka tokių sveikatos patikrinimą.
40. Kaip matyti, visuomeninius santykius ekstremaliosios situacijos metu reguliuoja, visų pirma, CSĮ, detalizuojanti civilinės saugos sistemos veiksmus, apibrėžianti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, pareigūnų kompetenciją, jų vykdomas funkcijas. O ŽULPKĮ nustato žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės valdymo, ginčų sprendimo bei žalos atlyginimo ir atsakomybės už teisės aktų pažeidimus užkrečiamųjų ligų kontrolės ir profilaktikos klausimais pagrindus, finansių ir juridinių asmenų teises bei pareigas užkrečiamųjų ligų kontrolės ir profilaktikos srityje, užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės finansavimo bei jo kainų kompensavimo ypatumus (1 straipsnio 1 dalis). Vadovaujantis anksčiau cituotomis CSĮ nuostatomis, matyti, kad Vyriausybė yra įgaliota skirti operacijų vadovą, juo, priėmus Vyriausybės nutarimą 2020 m. gruodžio 16 d. Nr. 1419, buvo paskirtas sveikatos apsaugos ministras. Šis civilinės saugos sistemos valstybės tarnautojas, turėdamas specialiu žiniu medicinos srityje, kurios buvo ypač aktualios siekiant suvaldyti infekciją, dėl kurios buvo paskelbta ekstremalioji padėtis, plitima, priimamais poįstatymiais teisės aktais (ESOV sprendimas, Aprašas) detalizavo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) nustatymo, kontrolės priemones.
41. Pati ieškovė kasaciniame skunde teigia, kad nei ŽULPKĮ, nei Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarka nenustatė jokių specifinių medicininių tyrimų, testų ir pan., kuriuos privalėtų atlikti darbuotojai, privalantys periodiškai tikrintis sveikatą. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad būtent dėl poreikio detaliai apibrėžti COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) nustatymo būdus ir kriterijus, kurie nėra įtvirtinti nei ŽULPKĮ, nei Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkoje, operacijų vadovas, priimdamas teisės aktus, vykdė jam pavestas funkcijas šiuo klausimu, t. y.

minėta, kad jis detalizavo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) nustatymo, kontrolės priemones (šios nutarties 32–34 punktai).

42. Teisėjų kolegija, pasisakydama dėl ŽULPKĮ 7 straipsnio, pagal kurį užkrečiamųjų ligų klininius požymius nustato, diagnozę patvirtinančius ar paneigiančius tyrimus skiria ir užkrečiamąsias ligas pagal kompetenciją diagnozuoja šeimos gydytojai ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistai, pažymi, kad ši norma nepaneigė atsakovės įgalinimų reikalauti pateikti patvirtinimą apie ieškovės atliktą testą dėl COVID-19 ligos nustatymo. ŽULPKĮ 7 straipsnio, kuriuo remiasi ieškovė, taikymas nėra susijęs su darbuotojų privalomai periodiškai atliekamais patikrinimais, o tai suponuoja išvadą dėl šio straipsnio netaikymo šios kategorijos asmenims, jei pareiga pasitikrinti kilo iš ŽULPKĮ 18 straipsnio 1 dalies, Vyriausybės nutarimo Nr. 178. Kaip matyti iš to, kas išdėstyta, reikalavimas dėl privalomos periodinės darbuotojo, kuriam yra nustatyta ši pareiga, patikros yra įtvirtintas ŽULPKĮ 18 straipsnio 1 dalyje, Vyriausybės nutarimo Nr. 178 nuostatose, kurių įgyvendinimo priemonės detalizuoja būtent ESOV sprendimas ir Aprašas.
43. Teisėjų kolegija, apibendrinama išdėstytus argumentus, konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai savo procesiniuose sprendimuose pagrįstai ir tinkamai vadovavosi ne tik ŽULPKĮ, Vyriausybės nutarimu Nr. 178, bet ir Sprendimo dėl COVID-19 tyrimų organizavimo, COVID-19 tyrimų atlikimo tvarkos aprašo nuostatomis.

Dėl ieškovės pareigos atlikti periodinį sveikatos patikrinimą

44. Ieškovė kasaciniame skunde nesutinka su teismų padaryta išvada, kad jos pareiga periodiškai tikrintis sveikatą kilo ne iš įtraukimo (neįtraukimo) į darbdavės (atsakovės) sudarytiną darbuotojų, privalančių pasitikrinti sveikatą, sąrašą, o iš teisės aktų nuostatų.
45. Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos 4 punkte nustatyta, kad valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu Darbų sąrašo 2 punkte nurodytus darbus dirbantys ir (ar) veiklas vykdančius darbuotojai, turintys nuolatinį tiesioginį kontaktą darbo funkcijų atlikimo ar veiklos vykdymo vietoje su kitais asmenimis, turi pasitikrinti prieš pradėdami dirbti ir (ar) vykdyti veiklą ir (ar) atnaujindami veiklą po veiklos draudimų ar ribojimų panaikinimo ir periodiškai tikrintis, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas. Šios tvarkos 3 ir 4 punktuose nurodytu darbuotojų sąrašus sudaro ir atnaujina darbdavys bei informuoja sąrašuose nurodytus darbuotojus apie pareigą atlikti sveikatos patikrinimą (5 punktas).
46. Taigi pagal Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos 4 punktą pareiga periodiškai tikrintis sveikatą nustatoma darbuotojui, kurio atliekamas darbas įtrauktas į Darbų sąrašą ir šis darbuotojas, eidamas pareigas, turi nuolat kontaktuoti su kitais asmenimis. Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos 5 punktas, teisėjų kolegijos vertinimu, turi būti aiškinamas kaip įpareigojantis darbdavį sudaryti darbuotojų sąrašą ir apie jį informuoti darbuotoją darbuotojo pareigos išviešinimo tikslais. Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos 4 ir 5 punktų pagrindu teisėjų kolegija prieina išvadą, kad darbuotojo pareigos periodiškai tikrintis sveikatą konstatavimui pakanka, jog darbuotojas atitiktų Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos 4 punkte nurodytas sąlygas ir jam būtų žinoma apie jam taikomą reikalavimą periodiškai atlikti sveikatos patikrinimą. Darbuotojų sąrašo darbovietėje nebuvimas, darbuotojui esant supažindintam su jam taikomu reikalavimu, negali panaikinti darbuotojo pareigos tikrintis.
47. Bylą nagrinėję teismai nustatė, kad atsakovė 2021 m. balandžio 9 d. pranešimu „Dėl privalomojo sveikatos patikrinimo dėl COVID-19 ligos“ informavo ieškovę, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 178 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimo Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto patikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo ir Lietuvos Respublikos sveikatos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. V-1336 „Dėl tyrimų dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) organizavimo“, profilaktiškai testuoti turi tų sričių darbuotojai, kurie darbe nuolat kontaktuoja su kitais žmonėmis. Vadinas, ieškovė buvo informuota, kad ji yra priskirta prie darbuotojų, privalančių periodiškai tikrintis sveikatą dėl COVID-19 ligos ir tai kartu su anksčiau aptartais kriterijais, nepaisant to, kad atsakovė nepateikė jai sąrašo darbuotojų, kaip to reikalauja Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos 5 punktas, suponavo ieškovės periodinio tikrinimosi pareigą.
48. Teismai taip pat nustatė, kad Naujosios Akmenės ikimokyklinio ugdymo mokyklos 2021 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. P-94 „Dėl D. G. nušalinimo nuo darbo“ ieškovė laikinai nušalinta nuo pareigų iki kol pateiks atlikto testo atsakymą dėl COVID-19 ligos. Ieškovė tą pačią dieną kreipėsi į atsakovę nurodydama, kad pateikia atlikto privalomojo sveikatos patikrinimo ir atliktų tyrimų išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Atsakovė 2021 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. P-95 „Dėl leidimo grįžti į darbą D. G.“ nuo 2021 m. balandžio 16 d. gražino ieškovę į darbą ir leido atlikti periodinį testavimąsi pagal nustatytą tvarką. Ginčo įsakymas atsakovės buvo priimtas 2021 m. balandžio 26 d., pagal kurį ieškovė, kaip atsakovės skyriaus „(duomenys neskelbtini)“ ikimokyklinio ugdymo mokytoja, buvo nušalinta nuo pareigų nuo 2021 m. balandžio 27 d., iki kol pateiks atlikto testo atsakymą dėl COVID-19 ligos ir periodinio sveikatos patikrinimo kas 7–10 dienų dėl COVID-19 ligos rezultatus.
49. Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarka (6 punktas), ESOV sprendimas (6 punktas) nustato 7–10 dienų laikotarpį periodiniams darbuotojų patikrinimams. Kaip matyti iš teismų nustatytų faktinių aplinkybių, ieškovė paskutinį kartą tikrinosi 2021 m. balandžio 15 d. Įrodymų pagrindžiančių vėlesnę patikrą, ieškovė teismams nepateikė. Taigi nuo paskutinio periodinio patikrinimo iki atsakovės ginčo įsakymo priėmimo praėjo daugiau nei 10 dienų, t. y. daugiau nei maksimalus terminas, leistinas teisės aktų periodiniam patikrinimui atlikti. Ieškovė taip pat neįrodinėjo, kad ji priskiriama prie asmenų, kuriems neatliekami periodiniai sveikatos patikrinimai (ESOV sprendimo 4.2 papunktis).
50. Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys į Konstitucinio Teismo 2022 m. spalio 12 d. nutarime nurodytą jurisprudenciją, kad, pagal ŽULPKĮ 18 straipsnio 4 dalies nuostatą, darbuotojas yra nušalinamas nuo darbo, nemokant jam darbo užmokesčio, tik laikinai, t. y. iki tos dienos, kol pasitikrins, ar neserga užkrečiamąja liga, ir kad terminas, per kurį darbuotojas negauna darbo užmokesčio dėl to, kad atsisakė nustatyto laiku pasitikrinti, ar neserga užkrečiamąja liga, arba nepasitikrino be labai svarbių priežasčių, priklauso nuo paties darbuotojo, t. y. nuo to, kada jis įvykdys ŽULPKĮ 18 straipsnio nuostatose įtvirtintą pareigą privalomai pasitikrinti sveikatą. Toks aiškinimas reiškia, kad tiek nušalinimo nuo darbo faktas, tiek jo trukmė ir atitinkamai žmogaus teisės laisvą pasirinkti darbą ribojimo apimtį, priklauso išimtinai nuo paties darbuotojo valios ir šiam inantys aktyvių veiksmų (pasitikrinus sveikatą) gali apskritai neįvykti arba gali būti sutrumpintas iki minimalios (ir mažiausiai neigiamų padarinių darbuotojui sukeliančios) trukmės. Ieškovė laisva valia pasirinko nevykdyti jai iš įstatymo (ŽULPKĮ) ir jį įgyvendinančių teisės aktų kylančių pareigų, todėl iš tokio neveikimo kylantys neigiami padariniai negali būti perkeltami atsakovei.
51. Tai konstatavus, nėra teisiskai svarbūs ieškovės kasaciniame skunde dėstomi argumentai dėl teismų padarytos išvados, jog ieškovė atsisakė atlikti periodinį sveikatos patikrinimą, nepagrįstumo ar atsakovės reikalavimo atlikti konkrečius medicininius tyrimus COVID-19 ligai nustatyti.

Dėl galimybės ieškovės darbo funkcijas vykdyti nuotoliniu būdu

52. Ieškovės nuomone, darbuotojo atsisakymas nustatyto laiku pasitikrinti, ar jis neserga užkrečiamąja liga, arba sveikatos nepasitikrinimas be labai svarbių priežasčių savaime nesuteikia pagrindo nušalinti darbuotoją nuo darbo, kadangi vadovaujantis ŽULPKĮ 18 straipsnio 4 dalimi, darbuotojo nušalinimas nuo darbo yra galimas tik tuo atveju, jei, atsižvelgiant į darbuotojo atliekamo darbo pobūdį, nėra galimybių darbuotoją paskirti dirbti nuotoliniu būdu ar perkelti į kitą darbą, kurį jam leidžiama dirbti pagal sveikatos būklę. Ieškovė teigia, kad ji pateikė įrodymus,

patvirtinančius, jog jos atliekamo darbo pobūdis suteikė galimybę darbo funkcijas atlikti nuotoliniu būdu (ieškovė anksčiau dirbo nuotoliniu būdu; atsakovė, nušalinusi ieškovę nuo darbo, kurį laiką darbą organizavo nuotoliniu būdu).

53. ŽULPKĮ 18 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad darbuotojas, atsisakęs nustatyto laiku pasitikrinti, ar neserga užkrečiamąja liga, arba nepasitikrinęs be labai svarbių priežasčių (liga, dalyvavimas giminačių laidotuviuose, komandiruotė), atsižvelgiant į darbo pobūdį skiriamas dirbti nuotoliniu būdu arba perkeltas į kitą darbovietę, kurioje jam leidžiama dirbti pagal sveikatos būklę, o jeigu tokių galimybių nėra, nušalinamas nuo darbo, nemokant jam darbo užmokesčio, iki tos dienos, kol jis pasitikrins, ar neserga užkrečiamąja liga, o šio straipsnio 2 dalyje nurodytas darbuotojas – iki tol, kol pasibaigs laikotarpis, kuriam turi izoliuotis asmenys, turėję sąlytį. Ši teisės norma leidžia nušalinti darbuotoją nuo darbo tik nesant galimybių pasiūlyti jam dirbti nuotoliniu būdu arba būti perkeltam į kitą darbą, kurį galima atlikti pagal sveikatos būklę.
54. Ieškovė byloje neįrodė esant sąlygų, leidžiančių išvengti jos nušalinimo nuo darbo vadovaujantis ŽULPKĮ 18 straipsnio 4 dalimi. Teismų buvo nustatyta, kad Naujosios Akmenės vaikų lopšelio-darželio „(duomenys neskelbtini)“ direktoriaus 2020 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. V-65 „Dėl karantino atšaukimo ir darbo organizavimo ekstremaliosios situacijos metu“ atsakovės veikla nuo 2020 m. birželio 17 d. buvo organizuojama tiesioginio kontakto būdu. 2021 m. balandžio 9 d. pranešimu „Dėl privalomojo sveikatos patikrinimo dėl COVID-19 ligos“, adresuotam ieškovei, atsakovė nurodė, kad, vadovaujantis ŽULPKĮ 18 straipsnio 14 punktais ir [DK 58 straipsnio](#) 3 punkto 3 skirsniu, nesutikęs pateikti atlikto profilaktinio tyrimo atsakymo, ieškovei bus siūloma dirbti nuotoliniu būdu, gavus raštiškus tėvų sutikimus dėl vaikų ugdymo nuotoliniu būdu, arba ji gali būti laikinai nušalinta nuo darbo, nemokant darbo užmokesčio, iki tos dienos, kol ieškovė pasitikrins, ar neserga užkrečiamąja liga ir pateiks atlikto tyrimo atsakymą. Teismai nenustatė, kad tėvai išreikštų pritarimą nuotoliniam vaikų ugdymui, priešingai, į bylą pateikta atsakovės vykdoma tėvų apklausa patvirtino jų nesutikimą su ugdymu per nuotolį, tai lėmė, kad atsakovė nevykdė nuotolinės vaikų ugdymo veiklos.
55. Teisėjų kolegijos vertinimu, teismai, pritardami atsakovei, teisingai pažymėjo, kad bendras ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymo organizavimo principas yra jų ikimokyklinis ugdymas ikimokyklinio ugdymo įstaigoje (vaikų darželyje), kuri kartu vykdo ir vaikų priežiūrą. Ikimokyklinio ugdymo organizavimo principas teikia prioritetą vaikų tiesioginiam, o ne nuotoliniam mokymui, kuris gali būti taikomas tik esant ypaciems svarbiems veiksniams, galintiems daryti neigiamą įtaką vaikų sveikatai ir (ar) gyvybei. Teismų taip pat nustatyta, kad ieškovės nušalinimo nuo darbo metu nebuvo teisinio pagrindo vaikų ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu būdu. Todėl vien tai, kad vaikų ikimokyklinis ugdymas iki ginčo įsakymo priėmimo tam tikrais laikotarpiais (nuo 2020 m. kovo 23 d. iki 2020 m. birželio 16 d. vadovaujantis Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“; Naujosios Akmenės vaikų lopšelio-darželio „(duomenys neskelbtini)“ direktoriaus 2020 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. V-43 „Dėl nuotolinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašo karantino laikotarpiu patvirtinimo“ ir nuo 2021 m. balandžio 8 d. iki 2021 m. balandžio 15 d. vadovaujantis Akmenės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. A-170 „Dėl infekcijų plitimą ribojančio režimo taikymo Naujosios Akmenės ikimokyklinio ugdymo mokyklos skyriuje „(duomenys neskelbtini)“) buvo organizuojamas nuotoliniu būdu, nesudaro pagrindo pritarti ieškovei, jog jos vykdomo darbo pobūdis leido jai visais atvejais dirbti nuotoliniu būdu.
56. Apibendrinama išdėstytus argumentus teisėjų kolegija konstatuoja, kad apeliacinės instancijos teismo nutartis yra teisiškai pagrįsta, todėl ji paliktina nepakeista ([CPK 359 straipsnio](#) 1 dalies 1 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

57. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą. Netenkinus ieškovės kasacinio skundo, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas neatlygintinos ([CPK 93 straipsnio](#) 1 dalis, 98 straipsnis).
58. Atsakovė pateikė įrodymus, patvirtinančius kasaciniame teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas – 771,38 Eur už advokato pagalbą parengiant atsiliepimą į kasacinį skundą, ir prašo priteisti šių bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Prašoma priteisti teisinės pagalbos rengiant atsiliepimą į kasacinį skundą suma neviršijanti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) 7, 8.14 punktuose nustatyto dydžio. Netenkinus ieškovės kasacinio skundo, atsakovei iš ieškovės priteistinas prašomas 771,38 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimas ([CPK 93 straipsnio](#) 1, 3 dalys, 98 straipsnis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsniu,

nutaria:

Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 13 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti iš ieškovės D. G. (a. k. (duomenys neskelbtini) atsakovei biudžetinei įstaigai Naujosios Akmenės ikimokyklinio ugdymo mokyklai (j. a. k. 305616419) 771,38 Eur (septynis šimtus septyniasdešimt vieną Eur 38 ct) bylinėjimosi išlaidų atlyginimo. Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Artūras Driukas

Virgilijus Grabinskas

Donatas Šernas